

Förslag till EU:s talangreserv

- **Visita välkomnar EU-kommissionens förslag att inrätta EU:s talangreserv**
- **Visita är positiv till att talangreserven är öppen både för låg- och mediumkvalificerade yrken. Utgångspunkt för beskrivningen av yrkesroller bör vara europeiska referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande (EQF)¹**
- **Visita anser att ett medlemsland ska motivera varför de ej väljer att delta i talangreserven**
- **Visita anser att medlemsländerna ska ha en skyldighet att samråda med arbetsmarknadens parter på nationell nivå i arbetet med att identifiera bristyrken**

Den svenska besöksnäringens kompetensbehov

Den svenska besöksnäringen har ett kontinuerligt rekryteringsbehov. Idag hämtar besöksnäringen i huvudsak sin kompetens från Sverige men som ett komplement även från EU och tredjeland. Visita ser därför arbetskraft från tredje land som en av flera lösningar för att tillgodose besöksnäringens rekryterings- och kompetensförsörjningsbehov. Visita har dessutom medlemsföretag där anställda från tredje land besitter en viktig del av den kompetens som krävs och rent faktiskt är en förutsättning för att driva och utveckla verksamheten och på så sätt generera ytterligare arbetstillfällen.

Kommentarer till förslaget

Visita välkomnar EU:s talangreserv och ställer sig bakom förslagets inriktning på så sätt att det är *tillgängligt för alla medlemsstater för att underlätta*

¹ EQF är ett system som hjälper oss att få ett gemensamt språk när vi pratar om olika krav på kompetens, både i Sverige och utomlands.

rekryteringen av arbetssökande från tredjeland.² På så sätt får arbetsgivarna i EU:s medlemsländer och arbetssökande i tredjeland en utpekad gemensam plattform att mötas på.

Besöksnäringen har ett brett rekryterings- och kompetensbehov som förväntas bestå övertid. Visita anser att tredjelandetsmedborgare, oavsett utbildningsnivå enligt EQF, ska tillåtas att arbetskraftsinvandra i syfte att säkra kompetensförsörjningen. Visita ställer sig därför positiv till att talangreserven är öppen även för låg/mediumkvalificerade yrken.³

Visita ställer sig positiv till att ett medlemslands deltagande i talangreserven ska vara frivilligt.⁴ Laglig migration utgör delad kompetens mellan EU och dess medlemsländer och innebär att medlemsländernas har rätt att själv bestämma över vilka volymer av arbetskraftsinvandrare ett medlemsland vill ge arbetstillstånd för.⁵ Visita ser ingen anledning att ändra detta och anser fortsatt att det bör vara upp till varje medlemsland att själva råda över vilka personer som får arbeta i landet. Visita anser dock att ett medlemsland behöver motivera varför de ej väljer att delta i talangreserven.

Visita anser att det bör uttryckas i förordningen att medlemsländerna ska samråda med arbetsmarknadens parter på nationell nivå innan de notifierar landets bristyrken till den EU-omfattande bristyrkeslistan.⁶ Visita anser att arbetsgivaren har bäst överblick att avgöra behovet av arbetskraft på de nationella arbetsmarknaderna och att det därför ska anges uttryckligen att samråd måste ske.

Visita noterar att det anges i förslaget att arbetsgivare som deltar i EU:s talangreserv ska följa nationell lagstiftning och praxis för att säkerställa tredjelandetsmedborgares skydd mot orättvis rekrytering och otillräckliga arbetsvillkor samt mot icke-diskriminering samt att medlemsländerna kan införa ytterligare villkor för arbetsgivarnas deltagande.⁷ Visita har givetvis inget emot detta men anser att det måste stå klart vad som avses med nationell lagstiftning och praxis i praktiken.

Visita är positiva till att arbetssökande från tredjeland och arbetsgivare har en tydligt utpekad EU-gemensam plattform där de kan söka efter varandra.

² Se artikel 1 och 2 i förslaget.

³ Se artikel 2 i förslaget.

⁴ Se artikel 3 i förslaget.

⁵ Se artikel 79 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

⁶ Se artikel 10 c och artikel 15 i förslaget.

⁷ Se artikel 13.3 i förslaget.

Plattformens sökfilter bör vara utformade på så sätt att det går att söka efter yrkesroller och yrkeskvalifikationer i enlighet med EQF.⁸

Visita välkomnar att två företrädare för branschöverskridande arbetsmarknadens parter ska ingå i talangreservens styrgrupp.⁹

Visita är positiva till att förslaget tillåter nationella ”snabbspår”, dvs. snabbare rekrytering av registrerade arbetssökande från tredje land utifrån en strukturerad matchning mot yrkesroller inom EQF-systemet. Förfarandet kan innefatta erhållande av visering och uppehållstillstånd eller befrielse från *principen om företräde för unionsmedborgare för lediga jobb* som överförts till plattformen. Det är viktigt att hanteringen i talangreserven är snabb efter en matchning mellan arbetsgivaren och arbetstagaren så att en anställd kan bosätta sig och påbörja sitt arbete snarast möjligt.¹⁰

Bakgrund

Den 15 november 2023 presenterade Europeiska kommissionen (kommissionen) ett [förslag till en förordning om att etablera en europeisk talangreserv](#) benämnd ”EU Talent Pool” (förslaget) på engelska. Förslaget är en del i ett större paket ”*the Skills and Talent Mobility Package*” – en uppsättning förslag från Europeiska kommissionen som syftar till att hjälpa människor att få rätt kompetens för kvalitetsjobb och att stödja företag att ta itu med kompetensbristen i Europa. Förslaget utgör en del i EU:s arbete med att *främja lika villkor mellan nationella arbetsmarknader som mål för utländsk arbetskraft*. Det syftar också till att hjälpa medlemsstaterna att använda sitt EU-medlemskap som en tillgång för att *attrahera talanger*.¹¹

EU:s talangreserv är en onlineplattform som samlar profiler registrerade av arbetssökande från tredjeländer som är bosatta utanför unionen och lediga jobb från arbetsgivare etablerade i unionen. Verktöget är öppet för alla kompetensnivåer och inriktad på att ta itu med EU-omfattande bristyrken (inklusive regionala hänsyn).

EU:s talangreserv är ett frivilligt system som endast tillåter intresserade medlemsstater delta. Plattformen skulle integrera specifika verktyg för att

⁸ Se artikel 16 i förslaget.

⁹ Se artikel 9 i förslaget.

¹⁰ Se artikel 19 i förslaget.

¹¹ EU-kommissionens ordförande Ursula von der Leyen lyfte EU:s utmaningar med kompetensbrist och exemplifierade med restaurangnäringen i sitt State of the Union-tal hösten 2023: ”Bristen på arbetskraft och kompetens håller på att nå rekordnivåer – både här och i alla större ekonomier. 74 % av de små och medelstora företagen säger att de står inför kompetensbrist. Under turistsäsongens topp måste restauranger och barer i Europa minska öppettiderna eftersom de inte kan hitta personal.”.

underlätta identifiering och matchning mellan arbetssökande och arbetsgivare (t.ex. automatiserad matchning verktyg), samtidigt som de drar nytta av att återanvända vissa Eures¹² IT-komponenter. Online-information om förfaranden för rekrytering, invandring och erkännande i medlemsstaterna föreslås finnas tillgängliga på plattformen. Personligt stöd och vägledning skulle också tillhandahållas av nationella kontaktpunkter etablerade i de deltagande medlemsstaterna och ansvariga för den praktiska implementering av verktyget. Medlemsstaterna föreslås också kunna besluta att införa underlättande åtgärder som syftar till att göra rekryteringsprocessen enklare och snabbare (t.ex. snabbspår).

¹² Eures, det europeiska nätverket för arbetsförmedlingar är ett nätverk inom Europeiska unionen mellan Europeiska kommissionen och arbetsförmedlingar runt om i EU. Nätverket syftar till att underlätta jobsökning, rekrytering och arbetsförmedling över gränserna.